

Suvestinė redakcija nuo 2024-05-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [90-2811](#), i. k. 1002210ISAK00000269

Nauja redakcija nuo 2024-05-01:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL KROVINIŲ VEŽIMO VIDAUS VANDENŲ KELIAIS TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 38 straipsniu,
t v i r t i n u Krovinių vežimo vidaus vandenų keliais taisykles (pridedama).

SUSISIEKIMO MINISTRAS

RIMANTAS DIDŽIOKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2000 09 28 įsakymu Nr. 269

KROVINIŲ VEŽIMO VIDAUS VANDENŲ KELIAIS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krovinių vežimo vidaus vandenų keliais taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato krovinių gabenimo vidaus vandenų keliais tvarką ir sąlygas, santykius tarp krovinių siuntėjų, vežėjų ir gavėjų bei jų tarpusavio atsakomybę.

2. Tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nustato kitokius reikalavimus nei išdėstyti šiose Taisyklėse, taikomos tarptautinių sutarčių nuostatos.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

II. UŽSAKYMAS

4. Užsakymo pateikimo būdą pasirenka siuntėjas.

5. Užsakyme turi būti:

5.1. krovinio siuntėjo – juridinio asmens ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, pavadinimas ir adresas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas;

5.2. krovinio gavėjo – juridinio asmens ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, pavadinimas ir adresas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas;

5.3. krovinio išsiuntimo ir paskirties punktų adresai;

5.4. krovinio pavadinimas, kiekis (svoris) ir rūšis;

5.5. laivo pateikimo laikas;

5.6. laivo pateikimo vieta;

5.7. pakrovimo ir iškrovimo bei gabenimo terminai.

6. Užsakymas laikomas priimtu, kai vežėjas ar jo įgaliotas asmuo raštu arba kitomis komunikacijos priemonėmis praneša užsakymą pateikusiam asmeniui apie užsakymo priėmimą.

III. KROVINIŲ VEŽIMO SUTARTIS

7. Krovinių vežimo sutartyje vežėjas pagal užsakymą įsipareigoja priimti krovinį, pateikti laivą, nugabenti jam patikėtą krovinį į paskirties punktą ir išduoti jį gavėjui, o siuntėjas įsipareigoja pateikti krovinį ir už jo gabenimą sumokėti vežimo sutartyje nustatytą užmokestį.

8. Krovinių vežimo sutartys sudaromos laikantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Vidaus vandenų transporto kodekso bei Taisyklių reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-544](#), 2004-11-30, Žin., 2004, Nr. 179-6642 (2004-12-14), i. k. 1042210ISAK0003-544

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

IV. VAŽTARAŠTIS

9. Važtaraštyje siuntėjas privalo nurodyti:

9.1. krovinio siuntėjo – juridinio asmens ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, pavadinimą ir adresą arba fizinio asmens vardą, pavardę, adresą;

9.2. krovinio gavėjo – juridinio asmens ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, pavadinimą ir adresą arba fizinio asmens vardą, pavardę, adresą;

9.3. krovinio pavadinimą;

- 9.4. krovinio kiekį (svorį), rūšį;
- 9.5. svorio nustatymo būdus;
- 9.6. vežimo sutarties sąlygas, krovinio išsiuntimo ir paskirties punktus;
- 9.7. krovinį lydinčius dokumentus;
- 9.8. krovinio ženklus ir ypatybes;
- 9.9. užmokestį už gabenimą (važtapinigus) ir už suteiktas paslaugas (pakrovimą ir iškrovimą);

9.10. *Neteko galios nuo 2024-05-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

10. Važtaraštį pasirašo siuntėjas ir vežėjas.
11. Važtaraštyje gali būti žymos apie krovinio įvertinimą, įpakavimą (tarą) ir kitos.
12. Jeigu pildomas popierinis važtaraštis, siuntėjas surašo važtaraštį 3 egzemplioriais. Vienas egzempliorius lieka siuntėjui, kiti du išduodami vežėjui. Jeigu pildomas elektroninis važtaraštis, prieiga prie važtaraščio duomenų suteikiama siuntėjui, vežėjui ir gavėjui, taip pat sudaroma galimybė kontroliuojančioms institucijoms elektroniniu būdu patikrinti elektroninio važtaraščio duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

V. LAIVO PARUOŠIMAS

13. Vežėjas privalo pateikti švarų ir tinkamą tos rūšies kroviniai gabenti laivą, atitinkantį aplinkos apsaugos reikalavimus.

14. Laivas, kuriuo gabenamas krovinys, turi būti techniškai tvarkingas, o jo įgula – atitikti Vidaus vandenų transporto kodekso IV skirsnio reikalavimus.

VI. KROVINIŲ PRIĖMIMAS

15. Vežėjas, priimdamas krovinį iš siuntėjo į savo sandėlį arba jį pakraudamas savo priemonėmis į laivą, privalo tikrinti krovinio kiekį (svorį) ir būklę. Jeigu krovinį pakrauna siuntėjas savo priemonėmis, vežėjas turi teisę tikrinti krovinio kiekį (svorį) ir būklę.

16. Krovinys laikomas priimtu, kai vežėjas parašu važtaraštyje patvirtina krovinio priėmimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

17. Jeigu priimant krovinį buvo pastebėti krovinio įpakavimo (taros) trūkumai arba pažeidimai ar nustatyta, kad krovinys netinkamas gabenti, tai turi būti pažymėta važtaraštyje ir patvirtinta siuntėjo bei vežėjo parašais.

18. Krovinio svoris nustatomas svarstyklėmis, skaičiuojant bendrą svorį, pagal trafaretą arba standartą. Mineralinių, statybinių medžiagų, automobilių, medienos ir kitų specifinių krovinų masė nustatoma skaičiuojant, matuojant, sąlygiškai arba pagal laivo grimzlę.

19. Krovinio svorio nustatymo būdas parenkamas šalių susitarimu ir apie tai pažymima važtaraštyje. Pateikiant krovinį gavėjui iškrovimo vietoje krovinio svoris nustatomas taip, kaip buvo nustatytas išsiuntimo vietoje.

20. Krovinių svorį – skaičiuojant, matuojant, sąlygiškai, pagal standartą arba trafaretą, taip pat negabaritinių, sunkiasvorių ir kitų specifinių krovinų svorius visais atvejais nustato krovinio siuntėjas. Pakraunant juos į laivą, svoris netikrinamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

21. Grūdinių bei kitų birių krovinių svorį nustato krovinio siuntėjas elevatorinėmis svarstyklėmis, dalyvaujant vežėjo atstovui. Birūs kroviniai uždedami ant svarstyklių ir nuimami krovinio siuntėjo priemonėmis.

22. Kroviniai konteneriuose ir transportiniuose paketuose priimami pagal krovinio siuntėjo nustatytą svorį.

23. Rąstai, pabėgiai ir panašūs kroviniai, kurie nesupakuoti kraunami ant denio arba atvirame laive rietuvėmis, priimami gabenti pagal rietuvių kiekį, kurį nurodė krovinio siuntėjas.

24. Krovinio svorį pagal laivo grimzlę nustato krovinio vežėjas kartu su uosto (prieplaukos) atstovais.

25. Krovinių vienetų skaičių, juos pateikiant gabenti, nustato krovinio siuntėjas. Priimant krovinius, vežėjas jų vienetų skaičių patikrina pagal krovinio siuntėjo nurodytą važtaraštyje skaičių, išskyrus tuos atvejus, kai krovinių patalpos užplombuotos siuntėjo spaudu ir/ar jie lydimi.

26. Krovinių perduodant gabenti, krovinio tarą (įpakavimą) atidaro krovinio siuntėjas, vežėjui arba laivo kapitonui (škiperiui) pareikalavus:

26.1. įtariant, kad krovinio siuntėjo nustatytas krovinio įvertinimas yra didesnis už realų;

26.2. tikrinant, ar nėra uždrausto ar pavojingojo krovinio;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

26.3. įtariant, kad siuntėjas nurodė neteisingą krovinio pavadinimą.

VII. KROVINIŲ ŽENKLINIMAS

27. Ant kiekvieno pateikiamo gabenti krovinio taros vieneto siuntėjas privalo pažymėti vežėjo nustatytos formos žymą, nurodant krovinio siuntėją ir gavėją, išsiuntimo ir gavimo uostų (prieplaukos) pavadinimus, krovinio bruto ir neto mases. Ant krovinio, reikalaujančio ypatingo atsargumo pakraunant, iškraunant ar saugant, taros siuntėjas privalo pažymėti specialius krovinio ženklus.

28. Ženkilai turi būti gerai matomi, aiškūs; jie dedami ant taros arba ant metalinių, plastmasinių, medžiaginių etikečių dažais, trafaretais, išdeginant ir pan. Naudojant anksčiau naudotą tarą, krovinio siuntėjas privalo panaikinti senus ženklus. Žymėjimui naudojami dažai turi būti atsparūs (nenusivalyti, neišblukti, nesąveikauti su drėgme ir pan.) ir negadinti krovinio.

29. Priklausomai nuo ženklų dydžio ir užrašų kiekio žymos plotas turi būti ne mažesnis kaip 60 cm², o kraštinių santykis – 2:3. Krovinio ženklas rašomas:

29.1. ant dėžių – vienoje iš šoninių sienelių. Norint transportavimo ženklą užrašyti ant grotuotų dėžių ar ant dėžių, sukaltų iš lentelių, tarpelius būtina užkalti;

29.2. ant statinių ir būgnų – ant dugno, šalia tarą apibūdinančio ženklo arba ant jų cilindrinė paviršių;

29.3. ant maišų – viršuje;

29.4. ant ryšulių – šone;

29.5. ant neįpakuotų į tarą krovinių leidžiama žymėti patį krovinį.

30. Krovinius žymėti nebūtina, kai jie gabenami pagal vieną važtaraštį be sustojimų, vienam gavėjui, taip pat gabenant su palyda.

31. *Neteko galios nuo 2024-05-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

32. Į rietuves kraunant medienos ryšulius, surištus viela, rietuvės gali būti nežymėtos, jei yra užtikrinamas saugus medienos krovinių transportavimas.

VIII. PLOMBAVIMAS

33. Gabenant krovinius laivais triumai ar patalpos turi būti plombuojami, jeigu:

- 33.1. kroviny s buvo pakrautas siuntėjo ar gavėjo priemonėmis;
- 33.2. kroviniai buvo perkrauti iš plombuotų transporto priemonių;
- 33.3. kroviniai siunčiami nesavaeigiais laivais (išskyrus atviras baržas) be laivo įgulos.
34. Kitais atvejais laivų triumai ar patalpos gali būti plombuojamos siuntėjui ar gavėjui pareikalavus, pareikalavusio asmens sąskaita.
35. Vežėjas turi užtikrinti, kad laivų triumų ar patalpų, kurios turi būti plombuojamos, užraktai yra techniškai tvarkingi ir pritaikyti plombuoti.
36. Krovinio siuntėjui arba gavėjui plombuojant laivo triumus ar patalpas, važtaraštyje nurodoma, kas plombavo triumus, taip pat plombų kontroliniai ženklai ir plombų kiekis.
37. Atvykus laivui į paskirties vietą vežėjas kartu su gavėju ar jo įgaliotu asmeniu privalo iki iškrovimo patikrinti bei pažymėti važtaraštyje, ar nepažeistos plombos ir ar sutampa jų ženklai su važtaraštyje nurodytais ženklais.
38. Įvykus avarijai ar kitam įvykiui vežėjas turi teisę nuimti plombas, jeigu tai būtina dėl žmonių, laivo ar krovinio saugumo užtikrinimo. Jeigu įmanoma, nuimant plombas turi dalyvauti ir krovinio siuntėjo arba gavėjo atstovai.

IX. KROVINIO PAKROVIMAS, GABENIMAS IR IŠKROVIMAS

39. Krovinį pakrauna ir iškrauna vežėjas, jeigu sutartyje nenumatyta kitaip.
40. Vežėjas privalo tikrinti, ar krovinių pakrovimas, išdėstymas, tvirtinimas laive yra saugus, ar jis nesukels grėsmės žmonių gyvybei, laivo bei krovinio saugumui kelionės metu.
41. Kai kroviniui pakrauti ir iškrauti būtinus įrengimus ir pagalbinę įrangą pateikia siuntėjas ar gavėjas, jie įtraukiami į važtaraštį ir gabunami kaip kroviny s. Siuntėjui priklausanti įranga, reikalinga kroviniui tvirtinti, kartu su kroviniu išduodama gavėjui arba pagal siuntėjo nurodymą važtaraštyje vežėjas juos pristato siuntėjui pastarojo sąskaita.
42. Krovinio gabenimo, pakrovimo ir iškrovimo terminai nustatomi šalių susitarimu.
43. Vežėjas į paskirties punktą krovinį privalo pristatyti sutartyje nustatytu laiku. Jeigu toks terminas nebuvo nustatytas, kroviny s turi būti nugabentas per tam reikalingą ir įprastą tokio pobūdžio vežimuose terminą.
44. Krovinio siuntėjas, kol kroviny s gabenamas, turi teisę nekeisdamas paskirties punkto keisti važtaraštyje nurodytą krovinio gavėją. Tokiu atveju vežėjas, gavęs krovinio siuntėjo pranešimą, važtaraštyje nurodo naująjį gavėją ir šį pataisymą patvirtina parašu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

45. Peradresuojant krovinį, kuris dar nėra gabenamas, krovinio siuntėjas į važtaraštį privalo įrašyti naujus nurodymus, taip pat kompensuoti vežėjui išlaidas ir nuostolius, susijusius su šių nurodymų vykdymu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

46. Jeigu vežėjas gautų nurodymų dėl krovinio peradresavimo negali įvykdyti, jis nedelsdamas apie tai privalo pranešti asmeniui, davusiam šiuos nurodymus.
47. Šalių susitarimu krovinio peradresavimo tvarka gali būti keičiama.
48. Apie laivo atvykimą į paskirties uostą (prieplauką) vežėjas per 12 val. po atvykimo į paskirties punktą privalo pranešti gavėjui.
49. Gavėjo informavimo apie laivo atplaukimą būdas nustatomas bendru gavėjo ir vežėjo rašytiniu susitarimu.
50. Prieš išduodant krovinį, gavėjas ar jo įgaliotas asmuo privalo pateikti asmenybę patvirtinantį dokumentą.
51. Išduodamas krovinį, gavėjas kartu su vežėju tikrina:
- 51.1. jeigu kroviny s plombuotas, krovinio plombas, jų būklę;
- 51.2. krovinio įpakavimo (taros), konteinerių būklę;

51.3. krovinio kiekį (svorį).

52. Išduodamas krovinį gavėjui, vežėjas kartu duoda ir vieną važtaraščio egzempliorių. Krovinys laikomas perduotu krovinio gavėjui nuo to momento, kai gavėjas pasirašo važtaraštį.

53. Jeigu krovinys atgabentas netvarkingame laive arba su netinkamomis, pažeistomis plombomis, arba nesilaikant greitai gendančių krovinų pristatymo termino, arba jei krovinio kiekio (svorio) trūksta ar yra apgadinimų, vežėjas kartu su gavėju privalo tai nurodyti važtaraštyje ir patvirtinti parašais.

Gavėjas gali atsisakyti priimti krovinį, kai, krovinį sužalojus ar pablogėjus jo kokybei, visiškai ar iš dalies negalima krovinio naudoti pagal tikslinę jo paskirtį.

Jeigu perduodant krovinį gavėjui, kyla ginčų dėl krovinio plombų, krovinio būklės ar krovinio kiekio (svorio), kviečiamas ekspertas.

54. Kroviniai, atgabenti į paskirties uostą su nepažeistomis plombomis, taip pat atgabenti be plombų krovininėse patalpose, nenustačius trūkumo, gedimo ar apgadinimo, krovinio gavėjui išduodami tokia tvarka:

54.1. priimti gabenti pagal vežėjo nustatytą svorį, gavėjui pageidaujant išduodami patikrinus visą arba dalį krovinio;

54.2. priimti gabenti pagal krovinio siuntėjo nustatytą svorį, išduodami netikrinant svorio. Vežėjui išduodant tokius krovinis, krovinio gavėjo prašymu važtaraštyje daroma žyma, patvirtinta vežėjo ir gavėjo parašais:

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

54.2.1. kroviniams, atgabentiems į uostą nepažeidus įpakavimo (taros), konteinerių būklės ir su nepažeistomis plombomis, – „Krovinys atgabentas su nepažeistomis plombomis ir išduotas be svorio patikrinimo“;

54.2.2. kroviniams, atgabentiems krovinų talpyklose be plombų ir nepastebėjus trūkumų, – „Krovinys atgabentas be trūkumų ir išduotas be svorio patikrinimo“.

55. Paskirties punkte krovinų kiekis ir svoris turi būti tikrinami tuo pačiu būdu ir tokio pat tipo svarstyklėmis, kaip ir išsiuntimo punkte.

56. Iškrovis krovinį, jo gavėjas savo sąskaita išvalo laivą nuo krovinio likučių.

57. Krovinys laikomas pristatytu, jei skirtumas tarp krovinio svorio išsiuntimo ir paskirties uostuose neviršija natūralaus svorio mažėjimo dydžio arba svarstyklių paklaidų.

58. Krovinio masės pasikeitimas dėl drėgmės įvertinamas atskirai.

X. KROVINIŲ SAUGOJIMAS

59. Krovinis, atgabentus į paskirties punktą, krovinio gavėjas privalo priimti ir išgabenti per sutartyje numatytą laiką.

60. Už saugojamo krovinio saugumą atsako asmuo, priėmęs krovinį saugoti.

61. Jeigu krovinio gavėjas neatvyksta atsiimti krovinio, atgabento į paskirties punktą, vežėjas turi teisę perduoti krovinį saugoti uoste ar prieplaukoje esančiai įmonei, teikiančiai saugojimo paslaugas, arba saugoti krovinį pats.

62. Krovinys paskirties uoste ar prieplaukoje nemokamai saugomas 24 val. nuo pranešimo apie laivo atvykimą perdavimo. Jei, pasibaigus šiam terminui, gavėjas neišveža atgabento krovinio, jis atsako už dėl to kilusias pasekmes, ypač dėl krovinio kokybės pasikeitimo. Be to, krovinio gavėjas moka už papildomus darbus (krovinų perstatymą, rūšiavimą ir pan.), sandėlių nuomą, saugojimą.

63. Sandėliuojant krovinis, laikomasi šios tvarkos:

63.1. visi vienos siuntos kroviniai kraunami į vieną rietuvę žymomis į išorę taip, kad jos būtų lengvai matomos, jei reikia, kai kurios siuntos turi būti atskiriamos vienos nuo kitų;

63.2. sandėliuose ir aikštelėse turi būti palikti praėjimai: tarp rietuvių – 1 metro pločio, prie sandėlio durų – tarpas, lygus durų pločiui; tarp rietuvių ir sandėlio sienos – 0,5 m;

63.3. turi būti paliekami laisvi priešgaisriniai praėjimai, taip pat tarpai uosto (prieplaukos) krovimo technikai (elektrovežiams, autokarams ir kt.);

63.4. būtina krovinius grupuoti pagal jų rūšį ir paskirties vietą, kad būtų patogiau atlikti krovos darbus;

63.5. būtina žiūrėti, kad vienas krovinyš negadintų kito, netrukdytų išgabenti anksčiau sukrautų krovinių.

64. Jeigu krovinio išdavimas vilkinamas dėl vežėjo kaltės, užmokestis iš krovinio gavėjo už krovinio saugojimą neimamas.

XI. KROVINIŲ GABENIMO SULAIKYMAS

65. Sutrikus krovinių gabenimui dėl kliūčių, kurias sukelia užšalęs vanduo, kritęs ar pakilęs vandens lygis ir kt., vežėjas privalo per 48 valandas, o gabenant greitai gendančius krovinius – per 24 valandas apie tai pranešti krovinio siuntėjui. Pranešime nurodoma vieta, kurioje yra krovinyš, jo kiekis ir rūšis, važtaraščio numeris.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

66. Krovinio siuntėjas, gavęs vežėjo pranešimą apie krovinių gabenimo sulaukymą kelyje, privalo per 10 dienų nuo pranešimo gavimo pranešti vežėjui, kaip elgtis su kroviniu.

67. Sutrikus šaldomų ar greitai gendančių krovinių gabenimui, krovinio siuntėjas per 24 valandas nuo žinios gavimo momento privalo nurodyti vežėjui, kaip pasielgti su kroviniu. Jei siuntėjas per minėtą laiką nenurodo – vežėjas neatsako už galimą krovinio kokybės pakitimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

68. Krovinio siuntėjas arba gavėjas turi teisę:

68.1. priimti krovinį laivo sulaukymo punkte;

68.2. perduoti krovinį saugoti vežėjui iki navigacijos arba normalios laivybos pradžios;

68.3. susitarus su vežėju, pavesti jam nugabenti krovinį į paskirties punktą geležinkelių ar kelių transporto priemone.

69. Jeigu krovinio siuntėjas ar gavėjas per numatytą laiką nepriima krovinio ir nesusitaria su vežėju, kaip su juo elgtis, tokį sprendimą savarankiškai priima vežėjas.

70. Uosto ar priekplaukos administracija taip pat gali uždrausti arba apriboti laivų įplaukimą ar išplaukimą, atsižvelgdama į vidaus vandens kelių techninę būklę, hidrometeorologijos tarnybų informaciją bei kitus pranešimus.

71. Jeigu uosto ar priekplaukos administracija buvo sustabdžiusi ar uždraudusi laivų įplaukimą ar išplaukimą ilgiau kaip 24 val., vežėjas privalo apie tai pranešti, nurodydamas priežastį ir sustabdymo trukmę siuntėjui ar gavėjui.

72. Jeigu uosto ar priekplaukos darbas nutraukiamas ilgiau kaip 48 valandoms, uosto ar priekplaukos administracija apie tai skelbia visuomenės informavimo priemonėse, nurodydama priežastį ir darbo nutraukimo trukmę.

XII. KONTEINERIŲ GABENIMAS

73. Konteineriai gabenami tik tarp uostų ar priekplaukų, kurios pritaikytos konteineriams iškrauti. Konteineriai žymimi nurodant asmenį, kuriam priklauso konteineris, konteinerio numerį, taros masę, įkrovumą, bruto svorį kilogramais.

74. Kiekvienam gabenamam konteineriui išduodamas atskiras važtaraštis. Kelis konteinerius leidžiama gabenti pagal vieną važtaraštį, jei jie gabenami į tą patį paskirties punktą, vienam gavėjui.

75. Konteineriuose gali būti gabenami mažomis partijomis kroviniai be taros, pakuotėje arba paprastoje taroje, pagal numatytus atitinkamus standartus arba technines sąlygas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

76. Draudžiama konteineriuose gabenti dvokiančius ir sienas bei grindis teršiančius krovinius, kuriuos iškrovus reikia dezinfekuoti ar plauti konteinerį, taip pat sunkiasvorius krovinius, kurie konteinerio dugną slėgia 15 kg/cm^2 .

77. Gabendamas krovinius konteineriuose siuntėjas privalo naudoti priemones, apsaugančias krovinių ar įpakavimą nuo pažeidimo (sugadinimo), taip pat imtis priemonių, kad konteineryje esantys kroviniai nekeltų pavojaus konteinerio ar kitų laive esančių krovinių saugumui.

78. Krovinio kiekis konteineryje turi atitikti technines konteinerių krovimo sąlygas.

79. Krovinys konteinerio viduje turi būti sukrautas taip, kad slėgis į grindis ir sienelės būtų vienodas, taip pat – kad gabenimo metu krovinys nepasislinktų.

80. Kiekviename konteineryje turi būti krovinio specifikacija. Specifikacija patvirtinama siuntėjo parašu ir antspaudu. Krovinio specifikacijos kopija kartu su važtaraščiu ir jį lydinčiais dokumentais turi būti perduota vežėjui ir gavėjui.

81. Rikiuojant konteinerius laive ar uoste (prieplaukoje), vieno konteinerio durys turi būti priešais gretimą konteinerio duris. Baigus darbus, konteineriai grupuojami stengiantis nepalikti laisvo priėjimo prie konteinerių plombų.

82. Kroviniai, atgabenti į paskirties uostą (prieplauką) nesugadintuose konteineriuose su sveikomis plombomis, išduodami gavėjui, iš išorės apžiūrėjus konteinerius ir plombas, netikrinant konteinerio svorio, būklės ir krovinių kiekio.

83. Jei į paskirties uostą ar prieplauką konteineris atgabenas be krovinio siuntėjo plombos ar su sugadinta arba jis pažeistas, krovinys tikrinamas atidarius konteinerį, dalyvaujant krovinio gavėjui ar jo įgaliotam asmeniui, ir surašomas aktas, kuriame smulkiai nurodoma krovinio bei konteinerio būklė.

84. Konteineriai, skirti gabenti specialius krovinius, priimami pagal nustatytą svorį, iš išorės apžiūrint konteinerius ir plombas, jeigu jie plombuoti.

85. Konteinerių, skirtų gabenti specialius krovinius, gražinimo tvarka ir terminai nustatomi pagal susitarimą tarp siuntėjo, vežėjo ir gavėjo.

XIII. KROVINIŲ GABENIMAS PAKETAIS

86. Vientinius krovinius, kurie pagal savo fizikines-mechanines ir chemines savybes, gabaritus ir gabenimo sąlygas gali būti suformuoti į paketus, krovinio siuntėjas privalo juos pateikti gabenti paketuose. Paketai turi būti formuojami iš tos pačios rūšies krovinių, skirtų vienam krovinio gavėjui.

87. Krovinių paketai ir paketavimo medžiagos turi būti pritaikyti tam, kad būtų:

87.1. išsaugoti kroviniai, gabenant juos nuo siuntėjo iki gavėjo;

87.2. maksimaliai išnaudota transporto priemonių keliamoji galia ir talpumas;

87.3. užtikrintas paketų gabenimas ir saugojimas nustatytų apkrovų ribose;

87.4. užtikrintas krovos, transportavimo ir sandėliavimo darbų saugumas.

88. Jeigu paketai atitinka 88 punkte nustatytus reikalavimus, o krovinys gabenamas vienam gavėjui, tai paketus galima formuoti iš kelių rūšių krovinių.

89. Paketavimo priemonių techninę priežiūrą ir stiprumo bandymus atlieka šių priemonių savininkai.

90. Daugkartinio naudojimo paketavimo medžiagomis pasikeičiama pagal susitarimą tarp vežėjo, uosto ar prieplaukos ir krovinio siuntėjo ar gavėjo.

91. Paketai kraunami ir tvirtinami laive pagal krovinių pakrovimo ir krovimo laive technines sąlygas.

92. Paketai priimami iš krovinių siuntėjų ir išduodami krovinių gavėjams, perskaičiuojant paketus ir iš išorės juos apžiūrint, tikrinant plombų būklę bei siuntėjo kontrolinius ženklus. Paketo turinys netikrinamas.

93. Išduodant krovinio gavėjui pažeistus paketus, tikrinamas paketų turinys.

XIV. YPATINGOS KAI KURIŲ KROVINIŲ GABENIMO SĄLYGOS

94. Siuntėjo pateikiama gabenti mediena turi būti surūšiuota pagal ilgį ir sukrauta į rietuves. Gabenami ne ilgesni kaip 6,5 m kroviniai.

95. Supakuoti standžiai surištuose paketuose, ryšuliuose, pakuose, konteneriuose ir t. t. gabenti priimami:

95.1. pjautinė mediena ir pabėgiai;

95.2. rąstai ir gaminiai iš medienos.

96. Mediena gabenama krovininiais laivais triumuose.

97. Gabenti medieną laivo denyje galima tik siuntėjui sutikus. Krovinyms siuntėjo lėšomis turi būti apsaugotas nuo aplinkos poveikio.

98. Akmens anglis gabenama savaeigiuose arba nesavaeigiuose, su deniais arba be denio laivuose, jeigu:

98.1. yra įrengti anglies temperatūros matavimo prietaisai;

98.2. yra vandens pašalinimo priemonės (pompos ir kt.);

98.3. yra reikiama įranga anglims ventiliuoti.

99. Laivai, į kuriuos kraunama anglis, turi būti švarūs ir su tvarkingu klotiniu. Laivo kapitonas ir visa įgula turi būti supažindinti su instrukcija, nurodančia, kaip kovoti su akmens anglies savaiminiu užsiliepsnojimu. Anglis visą gabenimo laiką turi būti stebima.

100. Gabenama atviruose laivuose akmens anglis turi būti sukrauta į rietuves taip, kad kiekvienos rietuvės viršus turėtų nuolydį vandeniui nubėgti, o šonai sudarytų su deniu 40-45° kampą.

101. Negalima kartu su druska gabenti metalų ir metalinių gaminių, cukraus, odos žaliavų, vilnos, tabako, žuvies ir kitų krovinių, taip pat skleidžiančių specifinį kvapą arba paveiktų korozijos.

102. Druska gali būti gabenama suverstinai atvirose aikštelėse. Aikštelės turi būti toliau nuo druską teršiančių medžiagų (anglies, rūdos, mineralinių-statybinių medžiagų ir t. t.).

103. Mineraliniai-statybiniai kroviniai gabenami suverstinai. Mineralinių-statybinių medžiagų atskirų gabalų svoris neturi būti didesnis kaip 80 kg.

104. Plytos gabenamos specialiais konteneriais ant padėklų.

105. *Neteko galios nuo 2024-05-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

106. Gabenti cementą taroje priimama tik jį atšaldžius iki aplinkos oro temperatūros, pagal standartinį svorį, standartiniuose penkių sluoksnių „kraft“ maišuose, taip pat specialiuose konteneriuose.

107. Grūdinės kultūros gabenamos suverstinai ir taroje, išskyrus miltus ir kruopas, kurios gabenamos tik taroje. Grūdines kultūras gabenantys laivai turi būti tinkamai paruošti ir neužteršti klėtiniais kenkėjais.

108. Gabenamų grūdinių krovinių drėgnumas turi būti ne didesnis kaip 16%, o kviečių, rugių, miežių ir avižų – 17%.

109. Automobiliai, traktoriai ir žemės ūkio mašinos priimami gabenti tik iš išorės apžiūrėjus, ar tvarkingos ir ar yra visos plombos. Vežant automobilius turi būti plombuojami variklių kapotai, kabinos, išorėje esantys akumulatoriai ir bagažinės.

110. Gabenant automobilius, važtaraščiuose kaip krovinio pavadinimas nurodoma automobilio markė, variklio ir važiuoklės numeris, traktoriaus – agregato markė ir numeris; grafoje „Krovinio ir taros būklė“ daroma žyma, kurioje siuntėjas ar jo įgaliotas asmuo savo parašu užtikrina, kad kuro ir vandens bakai tušti, o laidas, jungiantis akumuliatorių su mase, – atjungtas.

111. Gabenant gaminius iš gelžbetonio, krovinio siuntėjas ir gavėjas važtaraštyje parašais patvirtina, kad „Gaminiai pakrauti pagal technines sąlygas, dalyvaujant krovinio siuntėjui“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

112. Lakštinis metalas, juostos, kaltiniai, lydiniai, liejiniai, bėgiai, poliai, ruošiniai, kampuočiai, sijos, armatūrinis plienas, taip pat iki 273 mm skersmens vamzdžiai gabenami iki 5 t svorio paketais arba specialiais konteineriais.

113. Tvirtinimo detalės, mažagabaritiniai mašinų gamybos gaminiai ir įranga iki 250 kg, kalvių, stalių, šaltkalvių įrankiai, mašinų atsarginės dalys, spalvotųjų metalų gaminiai, kultūrinės-buitinės paskirties gaminiai, transporto priemonių detalės, mazgai ir armatūra, plieniniai vamzdžiai (iki 60 mm skersmens, sienelė – iki 1 mm storio) gabenami tvirtose medinėse dėžėse, kurios gali būti pavienės arba supakuotos, taip pat kitokioje lengvoje taroje bei konteineriuose.

114. Viela, laidai, juostos, lynai, tinklai, grandinės gabenami specialiuose konteineriuose, ant padėklų arba vyniojami ant būgnų.

115. Krovinio siuntėjas, pateikdamas gabenti metalo laužą, privalo pritaikyti jį gabenimui ir pateikimui:

115.1. vientisus metalo laužo luitus – ne didesnius kaip 3 m ilgio, 2,1 m aukščio ir 2,5 m pločio;

115.2. supresuotą ar supakuotą paketais ar ryšuliais – ne sunkesniais kaip 3-5 t;

115.3. smulkų metalo laužą – supakuotą į medines dėžes arba specialius konteinerius.

116. Didesnių gabaritų ar sunkesnių metalų ir lydinių laužas gali būti priimtas gabenti tik vežėjui sutikus.

117. Prie kiekvieno metalo laužo gabenimo važtaraščio turi būti pridedama pažyma apie jo nepavojingumą gabenti ir perkrauti.

118. Stiklo gaminiai ir langų stiklas turi būti supakuoti į standartines medines dėžes. Stiklo gaminiai turi būti supakuoti taip, kad būtų tinkami gabenti. Ant dėžių su stiklu ir stiklo gaminiams viršutinių ir šoninių pusių turi būti dedami specialūs ženklai.

119. Į pakrovimo arba saugojimo vietas dėžės su langų stiklu vežamos paverstos ant briaunos.

120. Dėžės su stikliniais gaminiams ir langų stiklu gali būti talpinamos uždaroje patalpose arba atvirose aikštelėse, bet uždengtos brezentu. Langų stiklas laikomas ant lygių grindų arba ant išlygintų aikštelių. Dėžės pastatomos ant briaunos ir glaudžiai pristumiamos prie nejudančios atramos. Negalima dėžių su langų stiklu laikyti, gabenti arba nešti gulsčių arba pasvirusių daugiau kaip 20°, taip pat naudoti įvairių rūšių kablius ir pan.

121. Mineralinės ir cheminės trąšos gabenamos laivuose su vandeniui nelaidžiais liukų sandarikliais. Silpnai dulkančios kalkių trąšos ir sulfidinės rūdos degenos gali būti gabenamos laivuose be liukų sandariklių. Laivų, naudojamų gabenti palaidas kalio trąšas, triumai turi būti padengti antikorozine danga.

122. Mineralinės ir cheminės trąšos taroje turi būti apsaugotos nuo atmosferos kritulių. Juos gabenti ir saugoti kartu su maisto ir prisigeriančiais pašalinių kvapų kroviniais draudžiama. Supiltinai gabenamos trąšos, saugomos specialiuose uždaro tipo sandėliuose, išskyrus kalkines silpnai dulkančias trąšas ir sulfidinės rūdos degenas, kurios gali būti atvirose aikštelėse.

123. Stambiagabaritinių ir sunkiasvorių įrengimų gabenimo galimybės, būdai, gabenimo schema, laivų tipai, pakrovimo ir iškrovimo būdai bei priemonės turi būti derinami krovinio siuntėjo ir vežėjo prieš pradėdant tokių krovinių gabenimą.

124. Pateikdamas gabenti įrengimus, siuntėjas ar jo įgaliotas asmuo kartu su važtaraščiu pateikia ir patvirtinimą, kad gavėjas pasiruošęs tokį krovinį priimti, perkrauti ir iškrauti, taip pat pateikiamos įrengimų išdėstymo ir tvirtinimo laive schemos, reikalavimų, gabenant ir vykdant pakrovimo-iškrovimo darbus, sąrašas.

125. Atlikus krovos darbus, krovinio siuntėjas ir vežėjas važtaraštyje parašais patvirtina žymą: „Įrengimai pakrauti ir pritvirtinti pagal krovinio išdėstymo ir tvirtinimo laive schemą“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

125¹. Pavojingieji kroviniai vežami Lietuvos Respublikos pavojingųjų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų keliais įstatymo nustatytais sąlygomis.

Papildyta punktu:

Nr. [3-544](#), 2004-11-30, Žin., 2004, Nr. 179-6642 (2004-12-14), i. k. 1042210ISAK0003-544

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

XV. KROVINIŲ PALYDA

126. Krovinį lydėti leidžiama palydovams, kurie yra krovinio siuntėjo ar gavėjo darbuotojai, taip pat organizacijų, su kuriomis siuntėjas ar gavėjas sudarė krovinį lydėjimo sutartį, darbuotojai.

127. Siuntėjas arba gavėjas privalo smulkiai instrukuoti palydovą, kaip jam elgtis uostuose ar prieplaukose ir laivuose, nurodyti jo pareigas, siekiant užtikrinti gabenamo krovinio saugumą, transporto taisyklių laikymąsi ir krovinį atidavimo tvarką paskirties punkte.

128. Gabenant krovinis su palydovu važtaraščio grafoje „Krovinio pavadinimas“ būtina nurodyti, kad krovinį lydi siuntėjo ar gavėjo palydovas, palydovo vardą, pavardę, paso seriją ir numerį, asmens kodą ir komandiruotės pažymos numerį.

129. Lydimas krovinys pakraunamas į laivą ir talpinamas į atskirą laivo krovinį patalpą ar triumą, dalyvaujant palydovui, kuris lydės krovinį.

130. Palydovų skaičius laive turi būti minimalus, jį nustato vežėjas, atsižvelgdamas į būtinumą.

131. Krovinis lydi krovinio siuntėjo ar gavėjo palydovas, jeigu gabenami:

131.1. greitai gendantys kroviniai, kuriems reikalingas specialus aptarnavimas;

131.2. muziejinės ir antikvarinės vertybės;

131.3. naudoti automobiliai, traktoriai, ekskavatoriai, buldozeriai, žemės ūkio ir kitos savaeigės mašinos, kurių siuntėjas negali užplombuoti;

131.4. alkoholiniai gėrimai, spiritas, alus ir tušti vyno indai atvirose dėžėse;

131.5. *Neteko galios nuo 2024-05-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

131.6. grūdai, turintys padidintą drėgmės kiekį.

132. Gabenant krovinį su palydovu, jis atsakingas už krovinį priėmimą iš siuntėjo, krovinį apsaugą, jų tvirtinimo ir būsenos stebėjimą, krovinį patalpų priežiūrą, taip pat krovinio perdavimą gavėjui.

133. Palydovai laivuose ir uostuose ar prieplaukose privalo laikytis vidaus tvarkos ir priešgaisrinių taisyklių, taip pat privalo netrukdyti uosto ar prieplaukos administracijos bei laivo įgulos darbui.

XVI. ATSAKOMYBĖ UŽ PRIEVOLIŲ PAŽEIDIMĄ

134. Krovinys laikomas prarastu, jeigu jis nepristatytas į paskirties vietą per 30 dienų nuo krovinio ar bagažo priėmimo vežti dienos. Krovinio trūkumu laikomas jo kiekybinis sumažėjimas, o sužalojimu – jo kokybinių savybių pablogėjimas.

135. Vežėjas padarytą žalą kroviniai, kuris siuntėjo raštišku pareiškimu buvo įvertintas, atlygina įvertinta krovinio suma, jeigu vežėjas neįrodo, kad ši suma ne didesnė kaip reali krovinio vertė.

136. Vežėjas už padarytą žalą kroviniai, kuris nebuvo įvertintas, atlygina už krovinio praradimą ar trūkumą – prarasto ar trūkstamo krovinio verte, už apgadinimą – tokia suma, kokia sumažėjo krovinio vertė.

137. Jeigu vežimo sutartyje nenurodyta kitaip, krovinio vertė nustatoma krovinio priėmimo vietoje ir jo priėmimo metu galiojusiomis kainomis prekių biržoje arba pagal atitinkamas rinkos kainas, o jeigu tokių kainų nežino, pagal to paties asortimento ir kokybės prekių vertę.

138. Vežėjas neatsako už žalą kroviniai, jeigu įrodo, kad buvo imtasi visų reikiamų priemonių žalai išvengti.

139. Jei vežėjas įrodys, kad siuntėjo ar gavėjo veiksmai buvo žalos kroviniui atsiradimo priežastimi ar turėjo įtakos žalai atsirasti arba jai padidėti, tai, atsižvelgiant į kaltės laipsnį, žalos atlyginimo dydis gali būti sumažintas arba vežėjas gali būti atleistas nuo atsakomybės.

140. Vežėjas neatsako už žalą kroviniui, jeigu siuntėjas (gavėjas) neįrodo jo kaltės, kai:

140.1. kroviny s atgabentas techniškai tvarkinga vidaus vandenų transporto priemone su nepažeistomis siuntėjo plombomis, o vienetinis kroviny s – su tvarkingomis kroviny s siuntėjo arba gamintojo apsauginėmis žymomis, banderolinėmis plombomis;

140.2. kroviny s trūksta arba jis apgadintas dėl priežasčių, susijusių su aplinkos poveikiu (nudžiūvimo, korozijos, nubyrėjimo ir pan.);

140.3. kroviny s lydėjo siuntėjo ar gavėjo atstovas;

140.4. trūkumas nebuvo didesnis kaip natūralaus sumažėjimo ar leistinų paklaidų matavimo priemonėmis ribos. Natūralaus sumažėjimo dydžiai nustatomi šalių susitarimu.

141. Kroviny s siuntėjas ir gavėjas įstatymų nustatyta tvarka atsako už žmogaus gyvybės praradimą ar sužalojimą, laivo, jo įrangos ar kroviny s sugadinimą ar žūtį dėl jų paskirto palydovo kaltės.

142. Vežėjas, pažeidęs gabenimo terminą, privalo atlyginti kroviny s gavėjo ar siuntėjo dėl to turėtus nuostolius, jeigu sutartyje nebuvo numatyta atsakomybė – netesybomis. Už negautas pajamas neatlyginama. Gabenimo terminas laikomas nepažeistu, jeigu vežėjas savo įsipareigojimo negalėjo atlikti dėl nenugalimos jėgos, kurios vežėjas negalėjo ir neturėjo numatyti ir išvengti.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-544](#), 2004-11-30, Žin., 2004, Nr. 179-6642 (2004-12-14), i. k. 1042210ISAK0003-544

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. rugsėjo 28 d. įsakymo Nr. 269 "Dėl Kroviny s vežimo vidaus vandenų keliais taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-134](#), 2024-04-19, paskelbta TAR 2024-04-19, i. k. 2024-07249

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. rugsėjo 28 d. įsakymo Nr. 269 „Dėl Kroviny s vežimo vidaus vandenų keliais taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo